№ 16. Dnia 31 Grudnia 1931 r. Rok VII.

PIŃSKI PRZEGLĄD DIECEZJALNY

PISMO URZĘDOWE KURJI BISKUPIEJ.

Treść numeru:

AKTA URZĘDÓW APOSTOLSKICH.

1)

Z Sekretarjatu Stanu.

List J.E. Kardynała Sekretarza Stanu do J.E. Kardynała Kakowskiego.

Segreteria Di Stato Di Sua Santita.
N. 2711/31.
Dal Vaticano, die 19 Novembris 1931.

E. me ac Rev. me Domine Mi Obs. me, Ingenti sane gaudio litteras excepit Summus Pontifex, pridie Nonas Octobris a Te, Eminentissime Vir, datas una cum E. mo Cardinali Archiepiscopo Gnesnensi et Poznaniensi ceterisque in episcopali munere in Polonia Fratribus, sub B. Mariae praesidio in sacra Czenstochoviensi Aede collectis, ad ea quae divinum cultum morumque integritatem respicerent, sive pro singulis dioecesibus earumque necessitatibus sive pro universae gentis Polonae commodo atque utilitate accurate in annuo conventu diligenterque pertractanda. Vestrum in primis commune consilium fuit, idemque Summo Pontifici vehementer probatur, sedulo adlaborandi, pro sua cuiusque dioecesi, ut, providis sapientibusque Litteris Encyclicis „Casti connubii" et „Quadragesimo anno" inter fideles pervulgatis et convenienter expositis, et mala in iisdem denuntiata arceantur et bona exoptata proveniant atque confirmentur ad familiarum bonum ac rei publicae emolumentum. Nemo enim non videt ex domestico sacrario violato et dissoluto, ex hominum odiis divinisque humanisque rebus perturbatis civitatem et rem publicam labefactari atque omnino praecipitare, ideoque ad securitatem promovendam atque prosperitatem populorum summopere esse curandum ut casti connubii dignitas sarta tecta habeatur, ut in justitia et pace civilis consortii partes omnes ita consentiant alterius ut altera poscat opem pars et coniuret amice. Id praeterea summus Pontifex Poloniae Episcopis vehementer gratulatur quod, Suam Ipsius curam et sollicitudinem pro Actione Catholica participantes, propositum denuo aperuerint majori in dies alacritate Catholicam eamdem Actionem in Polonia universa provehendi: hanc, enim, si ad normas regulasque sapienter a Summo Pontifice ite-

rum atque iterum constitutas convenienter evolvatur apteque deducatur, necessariam omnino atque indeclinabili prorsus ratione exsequendam esse patet. Tot sane tantaque emolumenta atque utilitates, sive ad singulorum animos pie sancteque efformandos sive ad religionem fidemque tuendam inter populos ac late propagandam, existunt ex illa atque procedunt, ut in hac tanta temporum nequitia eam spernere vel modo detinere maximo sit Ecclesiae animisque detrimento. Haec omnia Summus Pontifex mente animoque reputans, Poloniae Episcopos confidenter sperat, qua fraterna concordia copulantur, qua flagrant animarum sedula cura, coniunctissimas vires voluntatesque allaturos certa saltem atque definita ratione concordique agendi alacritate ad res ipsas venientes. Quod si quis animo atque cogitatione complectatur quae et quanta sit gentis Polonae pietas atque religio, quanta cura qualive cultu fides a marioribus tradita ac patrii serventur ritus, nihil dunitare poterit quin Ecclesiae ac rei publicae immensa bona sint futura, si huiusmodi vires ac virtutes rite compositae ordinataeque coalecant iu unum corpus unamque actionem. Illud tandem Beatissimo Patri est maximo solacio, quod Poloniae Episcopi omnes, Ipsius votis optatisque occurantes quae Litteris Encyclicis „Nova impendent" continentur atque declarantur, fidelium sibi commissorum gravissimis vitae necessitatibus — quae in praesenti ubique terrarum summopere urgent — succurrere mira caritate voluerunt atque providere, sive egenis subveniendo sive ad exteras gentes migrantes et consilio et opibus iuvando. Quae opera consilia vota in universum libenti animo contemplatus, Tibi ceterisque omnibus vehementissime gratulatur Summus Pontifex et a Deo Optimo Maximo faustissima queque in pastorali munere adprecatur necnon Plenarium Synodum, quam in animo cogitatis, bonis prosequitur ominibus; Vobis denique fidelibusque universis Apostolicam Benedictionem effuso animo impertit. Ego vero, haec dum Tibi refero, manus tuas humillime deosculatus, ea qua par est observantia sum ac permanere gaudeo. Eminentiae Tuae humillimus ac devotissimus servus verus.

(—) E. Pacelli.

AKTA KURJI DIECEZJALNEJ.

Pisma Pasterza Diecezji.

2) Okólnik o spodziewanem wyznaczeniu Biskupa Sufragana.

Do Czcigodnego Duchowieństwa Diecezji.

Stolica Apostolska ma wkrótce mianować dla diecezji naszej Biskupa Sufragana. Proszę wszystkich ukochanych Synów moich, Księży diecezjalnych o żarliwą modlitwę, aby Duch Święty raczył kierować Ojcem Świętym w wyborze odpowiedniego kandydata. Należy też lud do takiejże modlitwy gorąco zachęcić.

Na intencję wskazaną w dzień Trzech Króli niech we wszystkich świątyniach odśpiewany zostanie po sumie wobec N. Sakramentu, wystawionego w monstrancji, Veni Creator i odmówiona Litanja do Matki Boskiej. Po prześpiewaniu ant. Pod twoją obronę zwykłe zakończenie z błogosławieństwem.

Oba zaś Seminarja Diecezjalne i wszystkie w diecezji domy zakonne, proszę o odprawienie w tejże intencji nowenny (w formie dowolnej).

† *ZYGMUNT bp.*

Pińsk, 30/XII 1931.

3) Okólnik o Czerwonym Krzyżu.

Do Czcigodnego Duchowieństwa Diecezji.

Instytucja, ze wszechmiar zasługująca na poparcie, jest znana wszystkiem pod nazwą „Polskiego Czerwonego Krzyża". Działalność jej jest ratownicza w czasie wojny i w czasie pokoju. Całe społeczeństwo powinnoby bez wyjątków do niej wstąpić. A naszym — ducho-

wieństwa — obowiązkiem jest pomagać jej, zachęcając wiernych, aby się zapisywali na jej członków (składka miesięczna wynosi tylko 10 gr.), i samym dając dobry przykład.

Wzywam Was wszystkich, Bracia Kochani, abyście przyczynili się do rozwoju omawianej Instytucji. Mam nadzieję, że i moi kochani wychowańcy obu seminarjów zechcą złożyć tak malutką ofiarę na rzecz dobra społecznego, pociągając do tego za sobą młodzież i dziatwę szkół świeckich.

Dan w Pińsku, 18 grudnia 1931 r.

† ZYGMUNT bp.

Z Wydziału Misyjnego.

4) **Sprawozdanie z działalności P. D. Misyjnych w diecezji w ciągu r. 1930.**

Papieskie Dzieło Rozkrzewiania Wiary było w 58 parafjach i w 8 kołach pozaparafjalnych. Nadesłano następujące składki i ofiary:

Baranowicze	150,00	zł.
Bielsk Podlaski	433,44	„
Brześć n/Bugiem	1302,66	„
Ciechanowiec	1806,01	„
Darew	31,70	„
Derewna	367,82	„
Dołubów	316,00	„
Domanów	22,20	„
Dywin	30,30	„
Dziadkowice	398,66	„
Granne	41,10	„
Grodzisk	155,00	„
Horodziec	48,60	„
Iwieniec św. Aleksy	96,00	„
Iwieniec św. Michał	152,57	„
Janów Poleski	47,55	„
Kamieniec Lit.	375,20	„
Kleck	16,00	„
Kobryń	100,00	„
Kroszyn	10,00	„
Krzywoszyn	41,60	„
Łubin	74,09	„
Małoryta	28,15	„
Mielnik	92,72	„
Milejczyce	127,23	„
Mir	456,00	„
Naliboki	60,00	„
Niedźwiedzica	245,21	„
Nowamysz	105,05	„
Nowogródek	115,00	„
Nowosady	26,00	„
Osmola	57,04	„
Perlejewo	726,73	„
Pierszaje	32,05	„
Pińsk OO. Jezuici	357,00	„
„ Katedra	166,59	„
Pińsk Św. Karol	4,40	zł.
„ Uczniowie Gimnaz.	48,40	„
„ Sodaliski	4,00	„
Pobikry	477,90	„
Pohost-Zahorodzki	244,00	„
Połoneczka	112,70	„
Połonka	60,42	„
Popina	24,00	„
Porzecze	144,00	„
Prużana	132,00	„
Puzicze	140,00	„
Różana	105,85	„
Rudka	27,00	„
Siehniewicze	69,82	„
Sielec	131,15	„
Siemiatycze	55,90	„
Snów	193,00	„
Strabla	35,58	„
Swojatycze	32,20	„
Swierżeń	19,66	„
Topczew	208,75	„
Wsielub	259,10	„
Wysokie-Litewskie	138,00	„
Chotów	90,30	„
Nieśwież PP. Bened.	53,00	„
Raśna OO. Marjanie	28,00	„
Razem . .	11450,53	zł.

Nadto nadesłano ofiar z 35 parafij:

Bereza Kartuska	32,00	zł.
Bezdzież	18,00	„
Czarnawczyce	23,87	„
Dawidgródek	15,00	„
Drohiczyn n/Bugiem	88,00	„
Drohiczyn Poleski	17,00	„
Hajnówka	20,00	„
Hancewicze	50,00	„
Horodyszcze k/Pińska	16,00	„
Iszkołdź	42,50	„
Juszkiewicze	5,50	„

Kleszczele	9,60 zł.
Kuraszewo wsh.	3,00 „
Łachwa	9,67 „
Łuniniec	33,00 „
Mikaszewicze	49,00 „
Narew	4,20 „
Niehniewicze	20,00 „
Niemirów	10,00 „
Olpień wsch.	10,00 „
Osowa	6,00 „
Płaskowicze	37,42 „
Starojelnia	17,50 „
Szczytniki	29,50 „
Śledzianów	10,00 „
Telechany	28,35 „
Wierzchowice	25,00 zł.
Winna	24,00 „
Wołma	27,00 „
Worończa	28,95 „
Wyszki	13,90 „
Zarzecze wsch.	10,00 „
Dziatkowicze OO. Mic.	14,00 „
Orla	50,00 „
Nowogródek Fara	9,05 „
Razem . .	806,91 zł.

Suma podana, którąśmy bezpośrednio otrzymali od lutego b. r.

№ 373/31.

Dnia 7/X 1931 r.

Bilans roczny P. D. R. W. w naszej diecezji za rok 1930 tak się przedstawia:

Wpływy:

Kwota zwykłych składek członkowskich	10197,25 zł.	Z 58 parafij	11450,53 zł.
Ks. Jerzy Mackiewicz jako członek wiecz.	200,00 „	Z 35 parafij	806,91 „
Kwota ofiar zebranych na katechistów	162,76 „	Z Kurji Bisk.	303,00 „
Kwota innych ofiar	2259,13 „	Ofiary prywatne	258,70 „
Razem . .	12819,14 zł.		12819,14 zł.

Wydatki:

Kwota wysłana do Rady Krajowej	**12642,83 zł.**
Kwota wydana na administrację diecezjalną	176,31 zł.
Razem . .	12819,14 zł.

Jak widzimy z powyższego sprawozdania, Papieskie Dzieło Rozkrzewiania Wiary w naszej diecezji w r. 1930 nietylko nie posunęło się ani na krok dalej, ale znacznie się cofnęło. W roku 1929 zebraliśmy 14695,48 zł., w r. 1930 12819.14 zł., a więc o 1876,34 zł. mniej. Wskutek translokat Księży Proboszczów w ośmiu parafjach Dzieło to zamarło. Ogólna liczba członkow wprawdzie się nie zmniejszyła, ale to trzeba zawdzięczać niektórym Księżom Proboszczom, którzy, jak np. w Ciechanowcu, w roku ubiegłym znacznie to Dzieło rozwinęli, a nawet wyprzedzili daleko liczniejsze parafje. *Quos Deus remuneretur!*

Papieskie Dzieło św. Piotra Apostoła, jak dotąd, niestety, stoi na punkcie martwym. Mamy to dzieło zaledwie w Bielsku i Pobikrach. Liczy członków 430. Składek wpłynęło 216,42 zł. Na druki propanandowe wydalismy 140 zł. Pomimo usilnej propagandy dzieło to nie ruszyło z martwego punktu. Czyja wina?...

A jednak Pap. Dzieło św. Piotra Apostoła ma wielkie i wzniosłe zadanie. Wszak chodzi tu o wychowanie kleru tubylczego. Liczba wiernych z roku na rok wzrasta, a liczba kapłanów powoli się zmniejsza. Któż będzie myślał o dostatecznej liczbie kapłanów, jeśli nie my, Bracia Kapłani? Kogóz więcej ma obchodzić los pogan i niewiernych, jeśli nie nas, do których powiedziano: *„Docete omnes gentes?"* Ażeby powołania dojrzały, zwłaszcza w krajach misyjnych wśród młodzieży tubylczej, potrzeba dużo modlitwy, dużo ofiar i umartwień, dużo Mszy św. i Komunji św. — i to jest w pierwszym rzędzie zadaniem i obowiązkiem członków P. Dzieła św. Piotra Ap. Składka roczna członka wspomagającego — 50 gr. do 1 zł. — to ofiara ubogich, na którą każdego stać. Prawda, że i u nas jest dużo biedy i nędzy tak moralnej, jak i materjalnej, ale ludy pogańskie znajdują się w położeniu stokroć gorszem. Nasi bowiem poganie i półpoganie są już ochrzczeni i przeważnie z własnej winy żyją zdala od Kościoła Chrystusowego. Tamci zaś jeszcze o Chrystusie nie słyszeli. Trzeba poprzeć modliwę czynem: *„Adveniat regnum tuum!"*

Papieskie Dzieło św. Dziecięctwa Pana Jezusa zostało zaprowadzone w 23 parafjach: w Baranowiczach, Bielsku, Brześciu, Boćkach, Brańsku, Ciechanowcu, Derewnie, Drohiczynie n/Bug., Horodzieju, Łubinie, Łunińcu, Mielniku, Mirze, Narewie, Olpieniu, Osmoli, Pińsku, Raśnie, Siemiatyczach, Strabli, Szczytnikach, Worończy i Wyszkach. W roku omawianym skupiało to Dzieło około 1500 dzieci. Ofiara jednak złożona przez dzieci jest o 913,89 zł. mniejsza, aniżeli w roku 1929, gdyż wynosi zaledwie **823,71 zł.** Trzeba się jednak cieszyć, że liczba dzieci - członków znacznie się zwiększyła, bo więcej było modlitw i ofiar duchowych. Bardzo i bardzo zachęcamy tak WW. XX. Proboszczów, jak również i XX. Prefektów, aby krzewili to dzieło, jeśli już nie dla składek materjalnych, to przedewszystkiem dla modlitw, Komunij św., wysłuchanych Mszy św., codziennych ofiar duchowych na intencję dzieła, Niechże nasze dzieci troszczą się o dzieci pogańskie! Niechże się uczą czynnej miłości bliźniego!

Związek Misyjny Duchowieństwa czyli Unio Cleri pro missionibus w roku ubiegłym przedstawia się o wiele lepiej, niż w r. 1929. Do Związku należało 53 kapłanów i 61 alumnów. Złożono **265 zł.**, które zostały obrócone na potrzeby misyjne diecezji. Kapłani zrzeszeni czynnie popierali papieskie dzieła misyjne: urządzono 10 dni misyjnych, odprawiono 13 specjalnych nabożeństw za pomyślność misyj, wygłoszono około 20 odczytów i 134 kazania misyjne.

Czasy są ciężkie. Przeżywamy kryzys ekonomiczny. Potrzeby misyjne z dnia na dzień rosną. Musimy wytężyć wszystkie siły, aby się najwięcej modlono i najwięcej wspierano akcję misyjną. Zdarza się dzis, że niektórzy nie mogą opłacać składek i dlatego występują z dzieł papieskich, pozbawiając się licznych przywilejów i odpustów, a misje tak potrzebnej modlitwy. Centrala upomina, aby nie występowali: *„Niech się modlą za misje, a składki albo dadzą mniejsze, albo je uiszczą w latach następnych, kiedy będą mogli to uczynić"*. W ten sposób nie przestaną być członkami, misje będą miały korzyści z modlitw, sami zaś będą mieli udział w przywilejach powyższych dzieł. Zamożniejszych zaś należy zachęcać do większej ofianrości; niech pamiętają: „Komu więcej dano, od tego się więcej żąda".

Praca misyjna w naszym Kraju również potrzebuje coraz większego nakładu pracy i coraz większych środków finansowych. Wskutek tego zwrócili się Najdostojniejsi Księża Biskupi, którzy tą sprawą szczególniej się zajmują, do Ojca św. Piusa XI o pomoc materjalną. Ojciec św. zezwolił, aby ze składek, uzbieranych w diecezjach wileńskiej, pińskiej, podlaskiej, łuckiej i lubelskiej dla Papieskiego Dzieła Rozkrzewiania Wiary, wolno było zatrzymać połowę uzbieranej kwoty na misje wewnętrzne powyższych diecezyj, a reszta diecezyj łacińskich mogła dla tegoż celu zatrzymać trzecią część zebranej kwoty. Składki jednak należy w całości odsyłać do Rzymu, skąd odnośne części będą odsyłane do Polski.

Ta okoliczność powinna nas więcej zapalić do krzewienia Papieskiego Dzieła Rozkrzewiania Wiary. Im więcej zbierzemy ofiar, tem więcej będziemy mieli na potrzeby misyjne swojej diecezji.

Drugiem dziełem, którego składki idą na potrzeby misyjne diecezji, jest *Unio Cleri pro missionibus* czyli Związek Misyjny Duchochowieństwa. Każdy przeto z nas, Czcigodni Bracia Kapłani, powinien należeć do tego związku. Roczna składka 5 zł. zbyt nas nie obciąży, a przyczynimy się do chwały bożej, zbawienia dusz i skorzystamy z wielkich przywilejów dzieła, jeśli nadto będziemy krzewili lub przynajmniej popierali choć jedno dzieło papieskie misyjne w parafji lub szkole, będziemy się zaznajamiali z misjami, czytając choć jedno poważne pismo misyjne, jak np. *Misje Katolickie* lub *Naszego Misjonarza*, oraz pomyślny rozwój misyj będziemy polecali Bogu, ofiarując w tym celu na rok choć jedną Mszę św. lub przynajmniej codziennie pamiętając o tem w „Memento", w naszych prywatnych modlitwach i w nabożeństwach publicznych.

Cóż dalej konkretnego mamy czynić dla misyj?

1. Należy urządzać nabożeństwa misyjne i to nietylko w dzień misyjny (przedostatnia niedziela października), ale servatis servandis co miesiąc. Po nabożeństwie zwołać zebranie, na którem wygłosić odpowiedni

odczyt, zadeklamować stosowny wiersz, odczytać ciekawsze wiadomości z misyj i zebrać składki lub dobrowolne ofiary.

2. Szerzyć apostolstwo modlitwy za pomyślny rozwój misyj.

3. W każdej parafji wybrać gorliwsze osoby i przez nie zakładać i szerzyć papieskie dzieła misyjne, zwłaszcza Papieskie Dzieło Rozkrzewiania Wiary.

4. Zachęcać inteligencję miejscową, aby występowała z odczytami misyjnemi i pomagała urządzać obchody i wieczornice, a nawet wystawy misyjne.

5. Postarać się z dyrekcji diecezjalnej o skarbonkę metalową i umieścić ją w kościele, aby wierni w każdej chwili mogli złożyć swój grosz na misje.

6. W każdej wsi lub majątku wybrać jedną zaufaną osobę i dać jej skbrbonkę kartonową (którą można dostać darmo w dyrekcji diecezjalnej). aby co miesiąc lub przy sposobności zebrała datki na kształcenie lub utrzymanie katechistów w krajach misyjnych. Z takich groszowych ofiar w 1929 roku zebraliśmy 4359,65 zł. Trzeba tylko trochę zaagitować. Lud nasz często lepiej myśli po chrześcijańsku, aniżeli my sami. Jemu trzeba tylko przedstawić potrzeby i korzyści duchowe stąd płynące, a chętnie podzieli się ostatnim groszem.

7. Trzeba od czasu do czasu robić zbiórkę na misje w naturze: zbierać starą bieliznę, ubranie, obrazki, popsute medaliki, krzyżyki, porwane różańce, stanjol, znaczki pocztowe, stare monety, niepotrzebne banknoty, a tembardziej nowe rzeczy jak płótno, ręczniki, obrusy, prześcieradła i t. d.

8. Szerzyć literaturę misyjną i wogóle katolicką. Im będzie większe uświadomie kakatolików, tem większe współżycie z duchowieństwem i Kościołem.

9. Wykształcić sobie katechetów lub katechetki w parafji i przez nich prowadzić w parafji propagandę katolicką. Gdyby tacy misjonarze gdzieś się znaleźli i dobrze pracowali, możnaby było z sum, zebranych na misje, udzielać im zapomóg materjalnych. Naturalnie, w takim wypadku trzebaby było całą sprawę przedłożyć diecezjalnemu dyrektorowi od spraw misyjnych, któryby te zapomogi mógł wyrobić.

10. Nie żałować afiszów i ulotek propagandowych, które dyrekcja diecezjalna natychmiast wysyła darmo na zapotrzebowanie.

Oto dziesięć przykazań akcji misyjnej na parafji! O nich nie powinien zapomnieć żaden duszpasterz. A przykazania te wypływają z woli Chrystusa, który ustanowił kapłaństwo, i z obowiązku miłości chrześcijańskiej.

„Wedle woli Chrystusa, jak powiada ks. Dr. W. Wicher, Kościół winien przeniknąć swą siłą całą ludzkość podobnie jak kwas zakwasza całą mąkę (Mt. XIII, 33), ma być tem drzewem wyrosłem z ziarnka gorczycznego, a konarami i gałęziami okryć całą ziemię (Mt. XIII, 31); wyszedł też wyraźny rozkaz z ust Zbawiciela, by Kościół nauczał i chrzcił wszystkie narody (Mt. XXVIII, 19). Toteż św. Paweł uważałby się za odrzuconego od Boga, gdyby Ewangelji nie przepowiadał (I Kor. IX, 16), a Tymoteuszowi nakazał, by słowo boże przepowiadał wczas, niewczas, by prosił i nastawał z wszelką nauką i cierpliwością II Tm. IV, 2). „Sam Apostoł narodów zbierał datki na misje (I Kor. XVI, I sq.) Obowiązek misyjny jest całkiem wyraźny i tyczy przedewszystkiem tych, którzy mają pilnować słowa bożego. (Dzieje Ap. VI, 4).

Zakon miłości i wyraźna wola naszego Mistrza przynaglają nas do pracy misyjnej. Pracujmy, byśmy nie popełnili grzechu niedbalstwa i opuszczenia. Pracujmy, Carissimi Confratres, ne audiamus tremenda verba Christi: *„Inutilem servum eicite in tenebras exteriores: illic erit fletus et stridor dentium"*. (Mt. XXV, 30).

Ks. Jan Wasilewski,
Dyr. diec. Pap. Dzieł Misyjnych.

5) O opłatach zaległych za broszury „Orzeczenia papieskie".

W porozumieniu z Dyrektorjatem Diecezjalnym Papieskich Dzieł Misyjnych Prezydjum Krajowe Pap. Dzieła Rozkrzewiania Wiary dnia 27 kwietnia b. r. rozesłało do wszystkich kościołów diecezji pińskiej książkę *„Orzeczenia Papieskie w sprawach misyjnych"* (1,70 zł.) Książka z przesyłką kosztuje 1 zł. 70 gr. Należność można opłacić ze składek. Większość WW. XX. Proboszczów natychmiast odesłała należność, reszta zaś dotychczas zalega z uiszczeniem należności, nie zważając na dwukrotne napomnienie Prezydjum Krajowego.

w miesiącach lipcu i sierpniu. Nie nadesłały należności:

Bezdzież, Boćki, Brześć n/Bug., Delatycze, Domaczew, Domanów, Duboj, Górki, Granne, Grodzisk, Hancewicze, Horodyszcze Nowogr., Horodziej, Iszkołdź, Kamieniec Lit., Kiwatycze, Kleszczele, Kłopoty Stanisławy, Kobryń, Kośna, Kosów Pol., Lachowicze, Lubieszów k/Pińska, Łachwa, Łahiszyn, Łuniniec, Miłkowice, Moroczno. Naliboki, Niedźwiedzica, Niehniewicze, Nowosiołki, Ochów, Olszanka, Osmola, Osowa, Ostrożany, Otołczyce, Perlejewo, Pińsk Matki B. Bol., Pleszczewicze, Pohost Zahorodzki, Pohost Zarzeczny, Połoneczka, Porzecze n/Jasiołdą, Prużana, Puzicze, Raczkany, Rajca, Remel, Rubieżewicze, Siehniewicze, Siemiatycze, Stolin, Stołpce, Starojelnia, Stawy, Stołowicze, Strabla, Telechany, Terebieżów. Topczewo, Wielanów, Wołma, Wysokie Litewskie, Zadwieja, Zbirogi, Żabinka.

Dwanaście parafij książek nie przyjęło, ale odesłało. Zatrzymane zaś książki trzeba albo odesłać natychmiast albo opłacić. Prezydjum przez omyłkę rozesłało nawet do kaplic. Proszę przeto WW. XX. Proboszczów sprawdzić, któ otrzymał owe egzemplarze? Jeśli chce je zatrzymać, niech przekaże 1,70 zł. na konto Prezydjum № 211,627 w Poznaniu. Gdyby książki nikt nie życzył, niech odeśle do Poznania.

Usilnie proszę o rychłe załatwienie tej przykrej sprawy. Przykro nam wobec Prezydjum, które ma prawo powątpiewać o naszej sprawiedliwości.

Ks. Jan Wasilewski,
Dyrektor Diecezjalny P. D. R. W.

Dnia 3 grudnia 1931 r. L. 348/31.

6) Wezwanie do zapisywania się do Misyjnego Związku Duchowieństwa.

Z niniejszym numerem *Piń. Przegl. Diec.* rozsyłamy *„Schedulam adscriptionis Piae Unioni Cleri pro Missionibus"* oraz przekaz na wpłatę pięciu złotych wpisowego. Kto z P. T. WW. Księży zechce się zapisać do tego związku misyjnego, niech sam wypełni kartę wpisową, przesyłając należną kwotę. Odtąd będzie rzeczywistym członkiem rzeczonego związku. Kto zaś należeć nie życzy, niech kartę wpisową nam zwróci. Rozsyłamy ją wszystkim księżom, bo sądzimy, że do tak zbożnego dzieła każdy chce należeć.

Ks. Jan Wasilewskl,
Dyr. Diec. Pap. Dzieł Misyjnych.

D. 17 grudnia 1931 r. M. — № 481|31.

---

7) O wypożyczalni przeźroczy barwnych i filmów nieruchomych oraz sprzedaż kart widokowych do epidiaskopu przy Centrali Misyjnej.

Z poznańskiego prezydjum Pap. Dz. Rozkrzewiania Wiary otrzymujemy komunikat który tu podajemy dla wiadomości Duchwieństwu Diecezji. Chcący z niego skorzystać zechcą zwracać się bezpośrednio do rzeczonego Prezydjum (Poznań — Al. Marcinkowskiego 22).

Ks. J. Wasilewski
Dyr. diec. Pap. Dzieł Misyjnych.

Niniejszem donosimy, że wypożyczamy misyjne przeźrocza barwne i filmy nieruchome oraz do epidiaskopu misyjne karty widokowe na warunkach następujących:

I. Przeźrocza barwne.

1. Od każdego obrazka pobiera się 0.10.
2. Do przeźroczy dodaje się spis-konferencję.
3. Po za tem oblicza się osobno za porto i opakowanie około 3.00.
4. Wysyłane przeźrocza winno się zwrócić w sześciu dniach do naszej Centrali Misyjnej, inaczej za każdy dalszy tydzień obliczamy jako za nowe wypożyczenie.
5. Za uszkodzone wzgl. pęknięte przeźrocza pobierać się będzie od każdego obrazka 2.20.
6. Przeźrocza polskiego wyrobu możemy na życzenie sprzedać w całym komplecie licząc oprócz porta i opakowania od każdego obrazka 2.20.

II. Filmy nieruchome.

1. Od misyjnych filmów nieruchomych, które wyświetlać można między innemi aparatem „Lloyd" i „Uleja" pobieramy za cały komplet obrazków 2.00.
2. Do filmów nieruchomych dodaje się spis-konferencję.
3. Po za tem oblicza się porto i'opakowanie 2.00.
4. Wysłane filmy winno się zwrócić w sześciu dniach do naszej Centrali Misyjnej, inaczej

za każdy dalszy tydzień obliczamy jako za nowe wypożyczenie 2.00.

5. Za przerwany film potrącać będziemy 6.00.

III. Misyjne karty widokowe.

Do epidiaskopu nadają się misyjne barwne karty widokowe. Możemy je na życzenie sprowadzić, a cena każdej widokówki wraz z portem i cłem wyniesie 25 gr.

Widokówki można mieć w komplecie po 12 i po 50 widokówek.

1. Od każdej karty 0.02.
2. Prócz tego za opakowanie i porto wysyłki 2.00.

Uwagi: Przy zamawianiu przeźroczy itd. należy dokładnie podać, na który dzień przeźrocza itd. są potrzebne.

Ks. Fr. Lewandowski — *sekr. gener. P. D. R. W.*
Ks. K. Bajerowicz — *prezes krajowy P. D. R. W.*

Poznań, dnia 19/XI 1931 r.

Akta Państwowe.

8) Przepisy dotąd obowiązujące o urządzaniu zebrań publicznych

(Dz. U. Z. C. Z. W. Nr. 5. poz. 30).

ROZPORZĄDZENIE

Komisarza Generalnego Ziem Wschodnich dotyczące urządzania zebrań i zgromadzeń publicznych na obszarze podległym władzy Zarządu Cywilnego Ziem Wschodnich.

Art. 1. Zgromadzenia publiczne, wiece i pochody pod otwartem niebem, zarówno w miastach, jak i miejscowościach zamiejskich, są w zasadzie zakazane; w wyjątkowych wypadkach mogą odbywać się na mocy zezwolenia na piśmie, udzielonego przez komisarza okręgowego.

Art. 2. Wszelkie zebrania publiczne, odczyty, konferencje i t. p. w lokalach zamkniętych za wstępem płatnym, lub bezpłatnym, mogą odbywać się tylko na mocy zezwolenia na piśmie udzielonego przez komisarza powiatowego, względnie miejskiego.

Art. 3. Organizatorzy zebrań publicznych, odczytów, konferecji i t. p. mają obowiązek *nie mniej, niż na trzy dni przed datą zebrania*, złożyć we właściwym urzędzie administracyjnym podanie z wykazaniem celu, programu, miejsca i czasu zebrania, języka w którym mają się odbywać obrady, lub przemówienia, ewentualnie wysokość opłat wejściowych, oraz wskazać osobę odpowiedzialną za porządek na zebraniu. Władza, udzielająca pozwolenia, ma prawo zarządać przedłożenia sobie streszczenia przemówień i odczytów.

Art. 4. Na zebraniach publicznych, odczytach, konferencjach i t. p. pozwala się używać jednego z języków uznanych za miejscowe.

Art. 5. Właściwa władza administracyjna deleguje na zebrania, odczyty, konferencje i t. p. swoich przedstawicieli w celu przestrzegania porządku i spokoju publicznego.

Art. 6. Przedstawiciel władzy administracyjnej ma prawo zawiesić zebrania publiczne, odczyt, konferencję i t. p. w razie pogwałcenia przez obecnych przepisów o przestrzeganiu porządku i spokoju publicznego, w razie wygłaszania przemówień o treści niezgodnej z udzielonem pozwoleniem, ubliżających powadze władz i wojsk polskich, lub też nawołujących do gwałtów i zaburzeń.

Art. 7. *Towarzystwa i zrzeszenia, posiadające własne, zalegalizowane statuty*, lub działające na mocy ustawy, mają prawo urządzania zgromadzeń swych członków *po uprzedniem zameldowaniu władzy administracyjnej* o dniu zgromadzenia z zastosowaniem się do przepisów w art. 3 niniejszego rozporządzenia zawartych.

Władzy administracyjnej służy prawo sprawdzania składu i charakteru zgromadzenia przez organa w tym celu na zgromadzenia delegowane.

Art. 8. Winni przekroczenia niniejszego rozporządzenia, niezależnie od ewentualnej odpowiedzialności sądowej, podlegają w drodze administracyjnej karze grzywny do 3000 rubli lub aresztu do 2 miesięcy.

Art. 9. Rozporządzenie niniejsze uzyskuje moc swoją obowiązującą z dniem ogłoszenia. Wszystkie zarządzenia dotychczasowe sprzeczne z niniejszem rozporządzeniem znoszą się.

(—) Osmołowski
Komisarz Generalny.

Wilno, 25 maja 1919 r.

II.

(Dz. U. Z. C. Z. W. Nr. 25. poz. 255.)

9) **ROZPORZĄDZENIE**

(11984/191) Komisarza Generalnego Ziem Wschodnich o stowarzyszeniach i związkach.

Na podstawie rozkazu Naczelnego Wodza z dnia 12 maja r. 1919 o organizacji zarządu cywilnego na obszarach wschodnich, zajętych przez wojska polskie, postanawiam co następuje:

Art. 1. Stowarzyszeniem jest zrzeszenie kilku osób, które nie mając na względzie osiągnięcia dla siebie zysków z prowadzenia jakiegokolwiek przedsiębiorstwa, obrały jakiś cel określony za przedmiot wspólnej działalności, związkiem zaś, jest połączenie dwóch lub kilku takich stowarzyszeń, chociażby za pośrednictwem osób upoważnionych.

Art. 2. Stowarzyszenia i związki można zakładać na obszarze, podległym Zarządowi Cywilnemu Ziem Wschodnich, jedynie z zachowaniem przepisów wyłuszczonych w artykułach następnych.

Art. 3. Stowarzyszenia pojedyńcze, stowarzyszenia zakładające oddziały, jak również związki stowarzyszeń powinny mieć swój statut odpowiadający przepisom zawartym w art. 5—7 i 11—30.

Art. 4. Mocy przepisów niniejszych nie podlegają:

1) związki i stowarzyszenia, mające zadania religijne i
2) stowarzyszenia, zakładane za pozwoleniem zwierzchności naukowej przez młodzież, kształcącą się w zakładach naukowych, w swem gronie.

Art. 5. Nie wolno zakładać stowarzyszeń:

1) zmierzających do celów przeciwnych moralności publicznej, zabronionych przez ustawy karne albo grożących spokojowi i bezpieczeństwu publicznemu i
2) podlegających zarządowi instytucji lub osób, przebywających za granicą, względnie poza linją frontu wojennego o ile stowarzyszenia te mają jakieś zadanie polityczne.

Art. 6. Niepełnoletni a także uczniowie niższych i średnich zakładów naukowych nie mogą ani zakładać stowarzyszeń, ani do nich należeć.

Art. 7. Osoby, pełniące służbę w wojsku lub marynarce wojennej, podlegają co do zakładania stowarzyszeń i udziału w nich przepisom wyłuszczonym w ustawach wojskowych.

Art. 8. Osoby, będące w służbie w instytucjach rządowych, samorządowych lub na kolejach rządowych i prywatnych, mogą zakładać w swem gronie stowarzyszenia dla celów dobroczynnych lub dla zadośćuczynienia swoim potrzebom duchowym i materjalnym, nie inaczej wszakże, jak na zasadzie statutu zaopatrzonego opinją ich władzy przełożonej, względnie szefa odnośnej sekcji. a zatwierdzonego przez Komisarza Generalnego.

Art. 9. Wymienione w art. 8-ym niniejszych przepisów stowarzyszenia nie powinny w działalności swej zmierzać do celów politycznych lub niezgodnych z wymaganiami służby.

Art. 10. Komisarz Generalny może zamknąć wymienione w art. 8-ym niniejszych przepisów stowarzyszenia jeżeli uzna, że działalność ich przekroczyła ramy zatwierdzonego dla nich statutu. Przełożeni względnie szefowie sekcji (Art. 8) mają prawo w takich wypadkach zawieszać własną władzą działanie stowarzyszenia do czasu rozstrzygnięcia sprawy przez Komisarza Generalnego.

W tym samym trybie dokonywa się zakładanie oraz zamknięcie stowarzyszeń, do których wchodzą urzędnicy różnych dykasterji z tem, że uprawnienia, jakie przysługują władzy przełożonej stowarzyszonych posiadają szefowie odpowiednich sekcji.

Art. 11. Osoby, pragnące założyć stowarzyszenie, winny złożyć o tem zawiadomienie na piśmie do naczelnika okręgu, za pośrednictwem miejscowego urzęgu powiatowego. Jeżeli w przeciągu trzech tygodni od złożenia w urzędzie zawiadomienia nie będzie zakomunikowana osobom, które je złożyły, decyzja odmowna naczelnika okręgu, to stowarzyszenie może rozpocząć swe czynności.

Art. 12. Zalegalizowane stowarzyszenia winny być wciągnięte do rejestru stowarzyszeń, działających w urzędzie okręgowym. Stowarzyszenia działające w obrębie kilku okręgów

wciągnięte być winny do rejestru każdego z tych okręgów, a zalegalizowanie ich zastrzeżone jest do decyzji Komisarza Generalnego.

Wzór rejestru ustala równocześnie wydane zarządzenie.

Art. 13. W zawiadomieniu (Art. 11) należy wymienić:

1) cel stowarzyszenia,
2) imiona, nazwiska i miejsce zamieszkania założycieli,
3) teren działalności,
4) sposób wyboru osoby zarządzającej stowarzyszeniem, a jeśli ma być wybrany zarząd, to sposób jego wyboru i uzupełniania, a także miejsce gdzie ma się znajdować zarząd albo osoba zarządzająca i
5) sposób wstępowania i występowania członków.

Art. 14. O zamierzonej zmianie wymienionych w punktach 1, 3, 4 i 5 poprzedniego (13) artykułu warunków działalności stowarzyszenia należy składać zawiadomienie w drodze, wskazanej w art. 12 niniejszych przepisów.

Art. 15. Prawo nabywania i sprzedawania nieruchomości, gromadzenia kapitałów, zawierania umów, przyjmowania zobowiązań, jak również dochodzenia i odpowiadania przed sądem przysługuje tylko tym stowarzyszeniom, które zostały wciągnięte do rejestru w drodze przepisanej na podstawie własnego statutu.

Art. 16. W statucie (Art. 15) mają być wymienione:

1) nazwa stowarzyszenia, jego cel, teren i sposoby działalności,
2) imiona, nazwiska i miejsca zamieszkania członków,
3) sposoby wstępowania i występowania członków,
4) wysokość składek członkowskich i sposób ich wpłacania,
5) skład zarządu, sposób jego wyboru i uzupełniania, zakres jego kompetencji, a także miejsce gdzie ma przebywać,
6) czas i sposób zwoływania zgromadzenia walnego członków i zakres jego kompetencji,
7) sposób prowadzenia rachunkowości i sposób zmiany statutu.

Art. 17. Zawiadomienie o zamiarze założenia stowarzyszenia, podlegającego wciągnięciu do rejestru (Art. 11 i 15) składają założyciele w urzędzie powiatowym wraz z poświadczeniem rejentalnem swej zdolności prawnej i autentyczności podpisów i załączają dwa poświadczone przez siebie egzemplarze statutu oraz pieniądze niezbędne na wydrukowanie ogłoszeń o powstaniu stowarzyszenia.

Art. 18. Projekt statutu stowarzyszenia, podlegającego wciągnięciu do rejestru, powinien być złożony do urzędu powiatowego, który przedkłada go urzędowi okręgowemu. Urząd okręgowy rozpatrzy statut w ciągu 3-ch tygodni od daty złożenia do urzędu powiatowego zawiadomienia wraz z załączonym projektem statutu (Art. 17). Naczelnik okręgu zezwala na wciągnięcie do rejestru lub odmawia. W pierwszym wypadku zarejestrowanie następuje przez wciągnięcie stowarzyszenia do rejestru, prowadzonego przez urząd okręgowy. Stowarzyszenie może korzystać z praw wyszczególnionych w jego statucie, dopiero od czasu wciągnięcia do rejestru.

Art. 19. Po wciągnięciu stowarzyszenia do rejestru będzie zrobiona na obydwu przedstawionych przez założycieli egzemplarzach statutu odpowiednia wzmianka, podpisana przez naczelnika okręgu i jeden egzemplarz statutu będzie założycielom zwrócony.

Art. 20. O wciągnięciu stowarzyszenia do rejestru urząd okręgowy podaje do wiadomości publicznej przez ogłoszenie w Dzienniku Urzędowym Zarządu Cywilnego Ziem Wschodnich.

Art. 21. W razie zamierzonej zmiany sposobu uzupełniania składu zarządu stowarzyszenia wciągniętego do rejestru, ma być złożone o tem zawiadomienie w drodze wskazanej w art. 11 niniejszych przepisów. Wszelka inna zmiana przepisów statutu wymaga nowego wciągnięcia do rejestru.

Art. 22. Stowarzyszenia wskazane w art. 15-tym niniejszego rozporządzenia mają prawo *z zachowaniem obowiązujących* w tym względzie przepisów prawnych, zgodnie z zadaniami stowarzyszenia, otwierać osobne instytucje i przedsiębiorstwa, urządzać odczyty, przedstawienia, koncerty, kiermasze, zbieranie ofiar i t. p.

Art. 23. Jeżeli w statucie stowarzyszenia nie wskazano, jak ma być użyty jego majątek w razie zamknięcia, to po zamknięciu stowarzyszenia i uregulowaniu jego zobowiązań pozostały majątek przechodzi do rozporządzenia rządu dla użytkowania go na cele najbliższe

zadaniom stowarzyszenia. Jeżeli majątek stowarzyszenia służył osobistej wygodzie i pożytkowi członków, zgromadzenie zaś walne nie ofiarowało go na żaden cel dobroczynny, to pozostały po zamknięciu stowarzyszenia majątek podzielony być winien na równe części pomiędzy członków należących do stowarzyszenia, w chwili jego zamknięcia.

Art. 24. Zgromadzenia publiczne, urządzane przez stowarzyszenia, podlegają przepisom obowiązującym o zgromadzeniach.

Art. 25. **Osoby zarządzające albo zarząd** winny natychmiast zawiadomić miejscowy urząd powiatowy o każdej zmianie w składzie osób zarządzających lub w zarządzie stowarzyszenia **o otwarciu lub zamknięciu oddziałów** i o zamknięciu samego stowarzyszenia.

(Oddział zawiadamia swoje Starostwo, a centrala swoje. — Uw. redakcji.

Art. 26. O zamknięciu stowarzyszenia, które w działalności swojej wykroczy przeciwko niniejszym przepisom, miejscowy urząd powiatowy, stawia za pośrednictwem naczelnika okręgu wniosek rozstrzygany przez Komisarjat Generalny.

Art. 27. Jeżeli się okaże, że działalność stowarzyszenia odstępuje lub uchyla się od obowiązujących je stosownie do statutu lub zawiadomienia założycieli warunków (Art. 9, 13 i 18), miejscowy urząd powiatowy przed wniesieniem sprawy do naczelnika okręgu o zamknięcie stowarzyszenia, ma prawo zaproponować temuż stowarzyszeniu, aby wciągu wyznaczonego przez urząd czasu usunęło uchybienia, których się dopuściło.

Art. 28. Jeżeli działalność stowarzyszenia zagraża moralności lub bezpieczeństwu, miejscowy urząd powiatowy ma prawo własną władzą zawiesić działalność stowarzyszenia, przedkładając jednocześnie wniosek o zamknięcie, art. 26 przewidziany.

Art. 29. Od decyzji naczelnika okręgu, którą tenże odmówił zalegalizowania stowarzyszenia lub **zawiesił jego czynności służy stronom** interesowanym prawo odwołania do Komisarza Generalnego w ciągu 14-tu dni od dnia doręczenia decyzji z tem, że **rekurs wniesiony przeciw zawieszeniu czynności stowarzyszenia nie ma mocy wstrzymującej.**

Art. 30. Urzędy okręgowe i powiatowe mają prawo przeprowadzania rewizji działalności, ksiąg i rachunków stowarzyszenia, sporządzając w każdym wypadku odpowiednie protokuły.

Art. 31. Przepisom niniejszym podlegają również stowarzyszenia spożywczo-spółdzielcze (kooperatywy żywnościowe).

Warszawa, dnia 25 września r. 1919.

Komisarz Generalny

(—) Osmołowski

Okólnik № 16, IMP. Wojewody Poleskiego

10) **o obieraniu imion i nazwisk dla dzieci nieznanych rodziców.**

Do Panów Starostów Powiatowych województwa poleskiego.

Zdarzają się wypadki, że opiekunowie dzieci nieznanych rodziców wbrew ustawie, która obranie dziecku imienia zastrzega pow. władzom admin. ogólnej a nadanie dziecku nazwiska wojew. władzom administracyjnym (Ust. z 1 lipca 1926 r. Dz. Ust. R. P. № 72 poz. 413 oraz rozp. Min. Spr. Wewn. z 8 IV 1927 r.) (Dz. Ust. R. P. № 36, poz. 325) przed doręczeniem im aktu nadania nazwiska, lub też w toku rozpatrywania takiej sprawy, zgłaszają się do księży proboszczów danego wyznania i po okazaniu dziecka sami obierają mu imię, poczem po dokonaniu obrzędu chrztu, wpisują je do ksiąg metrykalnych — **jako dziecko własne** t. j. pod innem imieniem i nazwiskiem niż obrane i nadane dziecku przez powołane do tego władze.

Z tych powodów PP. Starostowie zwracają niedoręczone opiekunom akty nadania nazwisk z nadmienieniem, że dokonany akt zapisu do ksiąg metrykalnych, dzieci nieznanych rodziców pod niewłaściwem imieniem i nazwiskiem ma uzasadnienie w objawionej przez opiekunów intencji ukrycia przed dzieckiem jego prawdziwego pochodzenia.

Postępowanie takie naruszające tak przepisy cytowanej ustawy, jak i przepisy ogólne o aktach stanu cywilego, jest niewłaściwe i nie może być tolerowane z następujących względów:

a) do wpisania do ksiąg metrykalnych dziecka jako własnego mają prawo wyłącznie rodzice dziecka urodzonego z legalnego małżeństwa;

b) wprowadzenie w błąd władz duchownych przez świadome ukrycie pochodzenia dziecka nosi cechy przestępstwa karalnego przez sądy. Z mocy art. 455 K. K. karane jest bowiem świadome podanie przed osobą spisującą akt stanu cywilnego, takich fałszywych okoliczności, które w metryce ustawowo winny być zamieszczone;

c) w wypadku śmierci opiekunów dziecka w związku ze sprawą dziedziczenia może ono być narażone na spory sądowe ze strony ustawowych dziedziców tych opiekunów, których prawa majątkowe zostały pogwałcone skutkiem zapisu do ksiąg metrykalnych dziecka dla nich obcego a zapisanego w księgach metrykalnych niewłaściwie jako urodzonego z małżeństwa spadkodawców;

d) przepisy prawa cywilnego przyznają aktom metrykalnym ustalającym dowód rodowy (wiek, pochodzenie, wyznanie) pierwszeństwo przed wszelkimi innymi dokumentami w tym przedmiocie i dlatego akty te winny być zgodne z faktycznym stanem rzeczy.

Niezależnie od powyższego zaznaczyć należy, że powody niewłaściwego zapisywania do ksiąg metrykalnych dzieci nieznanych rodziców, przytaczane przez ich opiekunów nie mają uzasadnienia. Chęć ukrycia przed dzieckiem prawdy o jego pochodzeniu przeważnie mija się z założeniem. Doświadczenie wykazuje bowiem, że dziecko wcześniej czy później dowiaduje się, że jest dzieckiem nieznanych rodziców.

Celem zapobieżenia opisanemu wyżej niewłaściwemu postępowaniu w sprawie zapisywania do ksiąg metrykalnych dzieci nieznanych rodziców zarządzam co następuje:

1. Przed wydaniem orzeczenia przepisanego art. 2, ustawy Panowie Starostowie zarządzą zbadanie, jakie imię pragnęliby opiekunowie nadać dziecku nieznanych rodziców. Jeśli opiekunowie już wcześniej obrali i faktycznie nadali dziecku pewne imię, należy życzenie ich uwzględnić w orzeczeniu.

2. Należy również zażądać od opiekunów oświadczenia się, czy życzą sobie nadać dziecku ich nazwisko względnie czy nie zamierzają przysposobić je w trybie orzeczenia sądowego celem prawnego przekazania mu swego nazwiska, a w wypadku pozytywnym przy wydaniu orzeczenia uwzględniać życzenia opiekunów, zwłaszcza jeżeli dziecko używa już faktycznie pewnego imienia i nazwiska a formalne nadanie dziecku tego nazwiska nie sprzeciwia się wskazówkom okólnika mego z dnia 25 VII 1928 r. № II. SC. 1/12.

3. Przy przyjęciu pisemnych oświadczeń od opiekunów należy uprzedzić ich o odpowiedzialności z art. 455 K. K. i pouczyć, że nadanie nazwiska dziecku nieznanych rodziców nie uprawnia ich (opiekunów) do wpisania go do ksiąg metykalnych jako ich własnego dziecka. Po nadaniu nazwiska dziecko winno być ochrzczone — o ile się to jeszcze nie stało — a w księdze metrykalnej zostanie umieszczona adnotacja, że jest ono dzieckiem nieznanych rodziców.

Oświadczenie opiekuna, o którem mowa wyżej pod 2. winno być dołączone do akt sprawy. W sprawach nadania nazwisk dzieciom nieznanych rodziców innych wyznań obowiązują analogicznie powyższe zasady. W związku z powyższem należy udzielić odpowiednich pouczeń osobom, prowadzącym księgi metrykalne.

J. Krahelski
Wojewoda.

Brześć n|B., dn. 19|XI-1931 r.

№ AA. 5/41.

Kanonik Ks. H. Humnicki
Kanclerz Kurji Biskupiej.

Drukarnia Diecezjalna w Pińsku, ul. Kościuszki 46.